

ΑΝΟΙΞΗ 2025 - 2026

NEWSLETTER

ΤΕΥΧΟΣ #4

Οικοδομώντας
την Κοινότητα

Εξερευνώντας
τοπία

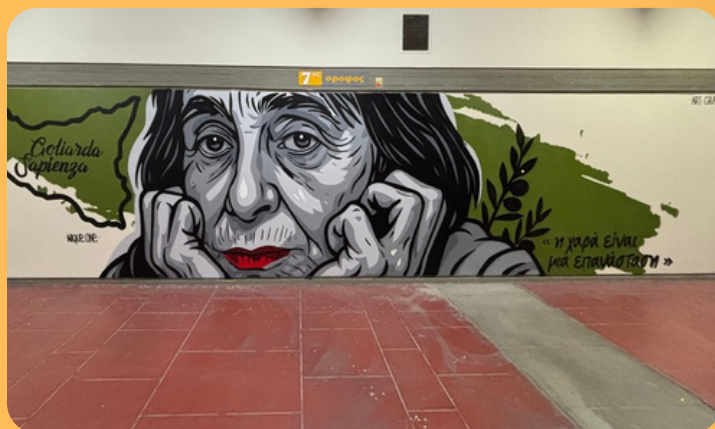
Σημείωμα
Προέδρου

Μια αξέχαστη χρονιά

Η αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία **Τέχνη, Γκράφιτι στην Πόλη - Art, Graffiti in the City (AGC)** πιστεύει πως, πράγματι, αν κάποιος θέλει να μάθει για μία πόλη, μπορεί να κοιτάξει τους τοίχους της

Ως Πολίτες του Κόσμου ανακαλύπτουμε και «χτίζουμε» την πόλη μέσω διαλόγου, έρευνα, δημιουργώντας πολιτισμικά και προσωπικά τεκμήρια, που ενισχύονται μέσω της εκπαίδευσης και της ευαισθητοποίησης, εμπνέοντας το πνεύμα της συλλογικής μνήμης και κοινοτικής θεραπείας. Αυτό το τεύχος αναδεικνύει δράσεις και συνεργασίες μας, σηματοδοτώντας για την ομάδα της AGC περίοδο «αλλαγής». Εκφράζουμε τις θερμές μας ευχαριστίες στα μέλη και στους υποστηρικτές της κοινότητάς μας, χάρη στους οποίους η χρονιά που πέρασε θα μείνει αξέχαστη!

<https://artgraffcity.gr/>

Τοιχογραφία της Γ. Σαπιένζα (G. Sapienza) της Nique (περισσότερα στην σελίδα 2).

ΜΗΝΑ	Δράση/ Εκδήλωση	Δράση/ Εκδήλωση
MΑΡΤΙΟΣ 2025	"Χτίζοντας την Κοινωνική Πυξίδα" Διαδικτυακό πάνελ μαζί με τους Citizen Tales Commons Youth Forum	Άρθρα από την AGC & συντελεστές
ΜΑΙΟΣ 2025	Μέλη του Δ.Σ. της AGC στο 3ο Φεστιβάλ Τέχνης & Ψυχική Υγείας της «ΕΠΙΟΝΗ» για την Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Ψυχικής Υγείας, στην Αίγινα.	Πολιτιστικός περίπατος στα graffiti και την street art, μαζί με δημιουργική γραφφή, στα Εξάρχεια, με τους <u>Β. Μανουσάκη</u> και <u>Κ. Κουντούρη</u>
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2025	Παρουσίαση στο Διεθνές Συνέδριο "Εικόνες της ελληνικής αρχαιότητας και οι παραστατικές τέχνες, οι εικαστικές τέχνες και ο κινηματογράφος" (27 - 28 Σεπτ. στην <u>Θεσσαλονίκη</u>)	Δράση με την «ΙΑΣΙΣ» κέντρο Αθήνας: "Συν-δημιουργώντας την Πόλη μου" (12 Σεπτ.)
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2025	Πολιτιστικός περίπατος στο Γκάζι (graffiti, street art) με τους <u>We Adore Museums</u>	Επίσκεψη της Προέδρου της AGC στην Ιορδανία: καταγραφή graffiti/ street art
ΧΕΙΜΩΝΑΣ - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2026	Αποκαλυπτήρια τοιχογραφίας της Goliarda Sapienza και σχετική Ημερίδα (Φιλοσοφική Σχολή, ΕΚΠΑ, σε συνεργασία με University of Sapienza, Rome)	Διεθνής Ημερίδα και σεμινάριο, εορτάζοντας τη Διεθνή Ημέρα κατά της Βίας ενάντια των Γυναικών
ΜΑΪΟΣ 2026	Περίπατος με γκράφιτι στα Εξάρχεια με τους <u>We Adore Museums</u>	Η AGC στο 4ο Φεστιβάλ Τέχνης & Ψυχικής Υγείας «ΕΠΙΟΝΗ» στην Αίγινα

B. Κονδύλη, MSW, MPH, PhDc. &
E. Αθανασέκου, Ph.D. (Πρόεδρος,
και Γενική Γραμματέας της AGC,
αντίστοιχα) στην Αίγινα 2025.

Μια «φωνή» ενάντια στην ενδοοικογενειακή βία-
η AGC σε συνεργασία με την Κοσμητεία της
Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ

Φωτό της ομάδας της AGC

Ο Δρ. Διονύσης Μουρελάτος (Επίτιμο μέλος της AGC)
& η Δρ. Καλλιόπη Κουντούρη (άμισθη Επιστημονική
Σύμβουλος της AGC) ετομαάζονται να μιλήσουν για την
τοιχογραφία της καλλιτέχνιδας NIQUE. Περισσότερες
πληροφορίες της παράλληλης εκδήλωσης βρίσκονται στην
ιστοσελίδα της AGC: «Η Γκιολάρντα Σαπιένζα ως Μοντέλο
Γυναικείας Χειραφέτησης». Θερμά ευχαριστήρια στην
εταιρεία ENAON για την ευγενική χορηγία
της τοιχογραφίας.

Εξαιρετική
Δουλειά!

2025, ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

MEET OUR PANELISTS

Welcome Message by Edward Tick, Ph.D., nonfiction writer and poet, author of "Soul Medicine." He is a transformational healer, holistic psychotherapist, educator, consultant and international journey guide. <https://www.edwardtick.com/>

MAGDALINI AGRAFIOTI
Speaker
<https://therapistmagdalini.com/>

MARKOS PERRAKIS
Speaker
<https://fractality.gr/>

BARBARA KONDILIS
Speaker
<https://www.barbarakondilis.com/>

**Mar 15, 2025
10:30 a.m. EST
17:30 Athens Time**

Moderators:
Vasiliki Houtli, PhD, Founding Director of
CitizenTALES Commons

Youth Mentorship Forum on Civic Innovations
co-leaders: Katerina Triantafyllou, Valentinos Dardas, Tiffany Goh, Jacqueline Goh

<https://citizentales.org/>

Αναστάσιος Κουντούρης Ph.D.
& Καλλιόπη Κουντούρη Ph.D.

Μάρτιος 2025 – webinar “Χτίζοντας την Κοινωνική Πυξίδα”

**Συντονιστές: Δρ.
Βασιλική Ράπτη,
Ιδρύτρια και
Διευθύντρια του Citizen
TALES Commons, και
εκπρόσωποι του Φόρουμ
Mentoring Νέων για την
Κοινωνική Καινοτομία
(Youth Mentoring Forum
on Civic Innovation)**

Στη διαδικτυακή συζήτηση, την οποία συντόνισαν μέλη της μη κερδοσκοπικής οργάνωσης CitizenTALES Commons Youth, πραγματοποιήθηκε εισαγωγή από τον ψυχοθεραπευτή, συγγραφέα, ποιητή και επίτιμο μέλος της AGC, Ed Tick –συγγραφέα αρκετών βιβλίων, συμπεριλαμβανομένου του πιο πρόσφατου, με τίτλο «Soul Medicine» (Φάρμακο της Ψυχής).

Το σύνθημα «Η ισχύς εν τη ενώσει» ενέπνευσε τους **ομιλητές** –τη Μαγδαληνή Αγραφιώτη (Ψυχοθεραπεύτρια), τον Δρ. Μάρκο Περράκη (Ψυχολόγο και Διευθυντή της Fractality) και τη Barbara Κονδύλη (Καθηγήτρια, Σύμβουλο Ψυχικής Υγείας και Πρόεδρο της AGC για την περίοδο 2022–2026)– να μοιραστούν «βέλτιστες πρακτικές» με ένα κοινό που εκτεινόταν σε δύο ηπείρους. Το γκράφιτι και η τέχνη του δρόμου μπορούν να συμβάλουν στη διαμόρφωση της συλλογικής μνήμης, στην ενίσχυση της συνοχής και στην επούλωση τραυμάτων της κοινότητας.

Σεπτέμβριος 2025 – παρουσίαση σε συνέδριο στη Θεσσαλονίκη

Οι Δρ. Καλλιόπη Κουντούρη & ο Δρ. Αναστάσιος Κουντούρης, Επιστημονικοί Σύμβουλοι (άμισθοι) της AGC, παρουσίασαν, «Υποδοχές, προσλήψεις, αναπαραστάσεις και σημασιοδοτήσεις θεμάτων της «κλασικής αρχαιότητας» σε δημόσιες τοιχογραφίες στην Αθήνα» “Images of Greek, Antiquity, and the Performing Arts, Visual Arts, and Cinema – Aesthetics, Identities, Ideologies

Φωτογραφίες της τέχνης του δρόμου από την AGC, στην οδό Ε. Μπενάκη, Εξάρχεια, και Πλατεία Ομόνοιας

Φθινόπωρο 2025 Δύο σπουδαίες κοινοτικές δράσεις!

ΔΡΑΣΗ #1 Συν-δημιουργώ την Πόλη μου με ΙΑΣΙΣ Αθήνα at Centro. Ένα απόγευμα που περιλάμβανε ανοιχτή συζήτηση, παρουσίαση του μη κερδοσκοπικού οργανισμού μας και μια πρόταση σχεδιασμού, με επίκεντρο το τι θα ήθελαν να δουν οι πολίτες στην πόλη ή τη γειτονιά τους. Το κοινό – αποτελούμενο από άτομα με ειδικές ανάγκες, θεραπευτές και φοιτητές– διαμόρφωσε συλλογικά ένα κοινό όραμα για ένα καλύτερο αύριο, με περισσότερο πράσινο και δημόσια τέχνη (όπως η τέχνη του δρόμου), με ομιλήτριες τις: *Barbara Κονδύλη* (Σύμβουλος Ψυχικής Υγείας AGC, Καθηγήτρια και Πρόεδρος της AGC έως το 2026), *Παρασκευή (Εύη) Αθανασέκου* (Νομική Σύμβουλος, Εκπαιδευτρια) και *Σταυρούλα Αλεβίζου* (Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της AGC).

Η νικήτρια της «πιο πρακτικής ιδέας» κέρδισε ένα μικρό φυτό - δέντρο, που δωρίστηκε από την FlowerBar στον Άλιμο για την περίπτωση.

“Ευχαριστούμε τους εθελοντές της AGC που μας βοήθησαν να κατανοήσουμε την πόλη μας και τις δυνάμεις μας καλύτερα” (σχόλιο συμμετέχοντα).

Φθινόπωρο 2025 Δύο σπουδαίες κοινοτικές δράσεις!

ΔΡΑΣΗ #2 Πολιτιστικός περίπατος γκράφιτι /στηρητ αρτ στο Γκάζι με τον πολιτιστικό οργανισμό We Adore Museums.

Ένα βροχερό απόγευμα του Οκτωβρίου, στον δημόσιο χώρο απέναντι από την Τεχνόπολη, στο Γκάζι, χώρο όπου εκτίθεται δημόσια «τέχνη», με ξεναγό την άμισθη επιστημονική μας συνεργάτιδα Δρ. Καλλιόπη Κουντούρη, μοιραστήκαμε εμβληματικά έργα δημόσιας τέχνης. Η Δρ. Κουντούρη μας προσέφερε μια εις βάθος ανάλυση των νοημάτων διαφόρων γνωστών δημόσιων τοιχογραφιών, όπως ο «Μυστικός Δείπνος» του Ινο (μια τοιχογραφία 90 μέτρων, μέρος της σειράς «Leonardo» ή οι «πολυπλοκότητες» της σχέσης ανθρώπου και μηχανής).

Σταθήκαμε και στο αφιερωματικό γλυπτό στη μνήμη των θυμάτων στα Τέμπη.

Άλλη μία πολιτιστική περιήγηση – σύμπραξη της AGC και της We Adore Museums έλαβε χώρα στα Εξάρχεια την άνοιξη του 2026, με επίκεντρο επιλεγμένες τοιχογραφίες και graffiti (περισσότερα στη σελ.8).

Arts & Healing Aegina Island

Aegina - collage workshop

Συμμετείχαμε τόσο στην 3η όσο και στην 4η διοργάνωση του «Φεστιβάλ Τέχνης και Ψυχικής Υγείας» στην Αίγινα, το οποίο πραγματοποιήθηκε τον Μάιο του 2025 και τον Μάιο του 2026, υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Αττικής, του Δήμου Αίγινας και του Ελληνικού Δικτύου Φροντιστών «ΕΠΙΟΝΗ».

Και τις δύο χρονιές συμμετείχαμε σε βιωματικές δράσεις, παρέχοντας ενημέρωση και συντονίζοντας δραστηριότητες δημιουργίας έργων τέχνης με ενεργή συμμετοχή του κοινού, καθώς και ασκήσεις κίνησης και ενσυνειδητότητας. Η διοργάνωση του 2026 περιλάμβανε τη δημιουργία ομαδικού κολάζ—στο πλαίσιο της θεματικής «Θεραπεία μέσω της Τέχνης και της Φύσης» (Trust Therapy) για την καλύτερη επεξεργασία του τραύματος— καθώς και δράσεις φροντίδας για τους φροντιστές ως μέρος μιας συλλογικής προσέγγισης, με φόντο το Μουσείο Καπράλου.

Φωτογραφίες από την Ομάδα της AGC

Εξερευνώντας το τοπίο - Ιορδανία (Νοέμβριος 2025)

Κατά τη διάρκεια μιας εκπαιδευτικής και πολιτιστικής επίσκεψης στην Ιορδανία το φθινόπωρο του 2025, ο πρόεδρος της AGC φωτογράφησε πλήθος από γκράφιτι (tags), μοναδικά έργα τέχνης του δρόμου, καθώς και τοιχογραφίες στο κέντρο του Ανατολικού Αμμάν και στη Μαντάμπα (με κατεύθυνση προς την Πέτρα). Οι επιλεγμένες αυτές εικόνες αντικατοπτρίζουν τόσο το ποικιλόμορφο ιστορικό παρελθόν όσο και το παρόν. Στους τοίχους της πόλης υπήρχαν μηνύματα και στίχοι ποίησης, γραμμένα είτε στην αραβική γλώσσα είτε στα αγγλικά.

(Πάνω δεξιά) Μεγάλες τοιχογραφίες στο κέντρο του Αμμάν — ένα παιχνίδι με πολύχρωμους βώλους και, στο βάθος, ένας Βεδουίνος με σύγχρονη ενδυμασία να ισορροπεί έναν κορινθιακό κίονα στο κεφάλι του, αναδεικνύοντας την ελληνορωμαϊκή ιστορία που συνδέεται με την κοντινή ακρόπολη της πόλης.

(Αριστερά) Η Αγολα, Βασίλισσα της Μαντάμπα, με βυζαντινή αμφίεση και το περιστέρι της ειρήνης, φιλοτεχνημένη από τον Άραβα καλλιτέχνη γκράφιτι Saleh Elaiwa. Η τοιχογραφία βρίσκεται κοντά στον ναό του Αγίου Γεωργίου, ο οποίος είναι χτισμένος ακριβώς πάνω στα θεμέλια παλαιότερης βυζαντινής εκκλησίας του 6ου αιώνα (560 μ.Χ.) και φημίζεται διεθνώς καθώς στεγάζει τον Χάρτη-Ψηφιδωτό της Μαντάμπα, ένα εντυπωσιακό χαρτογραφικό ψηφιδωτό δαπέδου της βυζαντινής εποχής.

Όλες οι Φωτογραφίες από την Β. Κονδύλη

Αριστοτέλης: «Σκοπός της τέχνης είναι να αποδώσει όχι την εξωτερική όψη των πραγμάτων, αλλά την εσωτερική τους σημασία».

Εξερευνώντας τοπία του γκράφιτι στην Αθήνα, τα ελληνικά νησιά, και το ιστορικό Μέντφορντ της Μασαχουσέτης.

Άνοιξη 2026 -- Πολιτικά και πολιτισμικά γκράφιτι – stencils, tags σύμβολα ομάδων και crews, πολιτικά συνθήματα κ.λ.καθώς και τέχνη του δρόμου (street art) – συναντώνται στους περισσότερους τοίχους των Εξαρχείων.

Μια ζωντανή ομάδα περιηγήθηκε στους δρόμους αυτής της ζωντανής και ιστορικής γειτονιάς (στο πλαίσιο δράσης που διοργάνωσε το We Adore Museums σε συνεργασία με το AGC), με στόχο να γνωρίσει καλύτερα τις πολυπλοκότητες της πόλης και τα έργα που αποτελούν πηγή έμπνευσης.

Φωτογραφίες της Β. Κονδύλη

Από την άλλη όχθη του Ατλαντικού, η AGC φωτογραφίζει μια «συνεχόμενη τοιχογραφία», η οποία προβάλλει την κοινότητα του Μέντφορντ της Μασαχουσέτης με το σύνολο των κατοίκων της – συμπεριλαμβανομένων των ζώων της περιοχής– με στόχο να τιμήσει την τοπική ιστορική μνήμη, καθώς και να ευαισθητοποιήσει το κοινό.

“Θέα από τα παράθυρα” φωτό από την Ναταλία Εμμανουήλ, μέλος της AGC, η οποία μοιράστηκε δύο αγαπημένες της φωτογραφίες. Παρουσιάζονται δημιουργίες νέων και τοπικών καλλιτεχνών, τόσο από σχολεία όσο και από «τον δρόμο».

Οι φωτογραφίες έργων τέχνης του δρόμου προέρχονται από διάφορες περιοχές: όπως τους Λειψούς μέχρι το Αργοστόλι (Κεφαλονιά), καθώς και το Ηράκλειο και το Ρέθυμνο (Κρήτη).

Σε ευχαριστούμε Ναταλία!

Καταληκτικές Σκέψεις...

Απερχόμενη Πρόεδρος & Συνιδρύτρια

Το ενδιαφέρον μου για τα κτίρια και τις γειτονιές, καθώς και για την ευεξία και την ψυχική υγεία, προέρχεται από παλαιότερα. Έχοντας στην οικογένεια και τον κύκλο των φίλων μου ανθρώπους που ασχολούνταν με τη συντήρηση ή την κατασκευή κτιρίων, καθώς και “νοικοκύρηδες” –ανθρώπους δηλαδή που νοιάζονταν βαθιά για τις κοινότητές τους και συμμετείχαν ενεργά σε αυτές– γνωρίζω καλά ότι η κοινοτική και κοινωνική ψυχολογία, καθώς και ο σχεδιασμός του άμεσου περιβάλλοντος, επηρεάζουν την ψυχική, σωματική και πνευματική μας υγεία. Οι φυσικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των πάρκων και των παιδικών χαρών, δεν αποτελούν εξαίρεση.

Μέσα από τις μετακινήσεις μου και την τελική μου εγκατάσταση στην Αθήνα το 2004, έγινα μάρτυρας πολλών αλλαγών – άλλων θετικών και άλλων λιγότερο ευχάριστων. Γνώρισα ανθρώπους που λυπόταναν βλέποντας την ιδιοκτησία τους να υφίσταται «βανδαλισμούς», αλλά και άλλους που ενθουσιάζονταν, καθώς ένα νέο έργο γκράφιτι προσέθετε ομορφιά και αξία στον χώρο τους. Άρχισα να συζητώ, να παίρνω συνεντεύξεις και να βγάζω εκατοντάδες φωτογραφίες· συνέχισα τις συζητήσεις και συναντήθηκα με συνεργάτες που με άκουγαν υπομονετικά και ονειρεύονταν μαζί μου. Αναπτύξαμε από κοινού την ιδέα για την Τέχνη και το Γκράφιτι στην Πόλη – ένα παρατηρητήριο, αλλά και έναν μη κερδοσκοπικό πολιτιστικό φορέα, έναν χώρο ανταλλαγής ιδεών, δικτύωσης και δημιουργίας αλλαγών. Η ενδυνάμωση ατόμων και κοινοτήτων αποτελεί το εθελοντικό μου «παράλληλο εγχείρημα» την τελευταία δεκαετία. Προσπαθώ να κατανοώ και να γίνομαι κατανοητός. Συνεργαστήκαμε σε τοπικές και διεθνείς πρωτοβουλίες, ζώντας μια έντονη εναλλαγή συναισθημάτων και θριάμβων τα τελευταία πέντε χρόνια! Μικρές σταγόνες –απλές ιδέες– που εξελίσσονται σε «κύματα» αλλαγών.

Είμαστε εκπληκτικά ισχυροί όταν **ενώνουμε τις ιδέες μας**.

Αυτή την άνοιξη, επέστρεψα στην παλιά μου γειτονιά στο Central Square του Κέμπριτζ στη Μασαχουσέτη, όπου είδα και φωτογράφισα νέες τοιχογραφίες της κοινότητας και περπάτησα σε διαμορφωμένα μονοπάτια. Επιτέλους, ένιωθα απόλυτα ασφαλής. Η φράση «Ένα όνειρο που λέγεται σπίτι» (A Dream Called Home), αποτυπωμένη σε ένα ψηφιδωτό, αναδεικνύει την ποικιλομορφία της γειτονιάς – μια φράση που μου έμεινε χαραγμένη στη μνήμη. Χρειάστηκαν πάνω από 20 χρόνια για την αναδιάρθρωση και την αναγέννηση αυτής της αστικής περιοχής. Το βιβλίο «Streets of Hope» (1994) των Medoff και Sklar αφηγείται την πραγματική ιστορία της γειτονιάς Dudley Square στη Βοστώνη, η οποία απέκτησε την ευκαιρία να αλλάξει και να ευημερήσει χάρη στις συντονισμένες προσπάθειες επιχειρήσεων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ηγετικών μορφών της κοινότητας, κατοίκων, εθελοντών, μουσικών και καλλιτεχνών. Η επίτευξη αλλαγών για την ευημερία της κοινότητας απαιτεί χρόνο και προσπάθεια. Συνεχίστε να μοιράζεστε και να προβάλλετε τις «ιστορίες» σας, καθώς ο δημόσιος χώρος αξίζει τον σεβασμό μας για να παραμείνει ζωντανός και να ευημερεί.

Είμαστε πολίτες του κόσμου (**global citizens**) και έχουμε χρέος να βοηθήσουμε ο ένας τον άλλον να ακουστεί η φωνή μας και να προχωρήσουμε μπροστά.

Σας ευχαριστώ που μου δώσατε την ευκαιρία να συνεργαστώ μαζί σας.

Βλέποντας μπροστά, εύχομαι στη νέα διοικητική ομάδα του AGC καλές και δημιουργικές επιτυχίες!

